

Hugskot og viðmerkingar – send sms til 225000

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@socialurin.fo



VILJA HAVA MÓÐURMÁLSDAG

Eftir viðgerð í løgtinginum og í løgtingsins mentanarnevnd kann staðfestast, at politiskur vilji ikki er við lóg at áleggja Mentamálaráðnum at lýsa 25. mars um móðurmálsdag.

Grundgevingarnar hjá meirilutanum eru, at tað ber til at skipa fyri móðurmálsdegi, uttan at hetta verður gjørt við at lýsa ein almennan hátíðardag afturat.

Meirilutin mælir til at brúka teir møguleikar, sum longu eru at skipa fyri einum árligum móðurmálsdegi tann 25. mars, tó uttan at hetta verður lýst av Løgtinginum. Tey siga, at landsstýrismaðurin hevur sum er møguleika fyri at geva stovnunum boð um, at skipast skal fyri

degnum, og tí mæla tey frá at samtykkja uppskotið frá Gunvør Balle úr Tjóðveldi.

Tað er rætt, at onnur hava skipað fyri móðurmálsdegi, uttan at tað er gjørt við lóg. Í 2012 gingu Sosialurin, Nám, Kringvarpið, Føroyska málnevndin, Dimmalætting og Mentamálaráðið saman um at hátíðarhalda 25. mars sum móðurmálsdag. Dagurin 25. mars – mariumessa á vári – er ikki tilvildarlaga valdur, heldur enn 21. februar, sum ST hevur lýst sum alheims móðurmálsdag til tess at varðveita málsliga margfeldið í heiminum. 25. mars er føðingardagur Hammershaimbs.

Og tað er eitt gott val, tí eingin eigur so stóran heiður fyri, at vit

varðveittu og endurskaptu móðurmálið, sum júst Vencelslaus Ulricus Hammershaimb.

Fyriskipararnir av móðurmálsdegnum í 2012 søgdu, at nú skuldi móðurmálið setast í miðdepulin ein fastan dag, 25. mars.

Nógv er sagt og skrivað um Hammershaimb, og við móðurmálsdegnum var ætlanin at varpa nýtt ljós á týðningin at brúka eitt gott og livandi mál í almenna rúminum.

At hava góðan hugburð til málið er at stuðla hvør øðrum. Og her er tað, at móðurmálsdagurin kann seta mál og málrøkt í hásæti í nakrar dagar, sum gera okkum øll tilvitað um móðurmálið og tess týðning.



Í Miðlahúsinum vilja vit fegin hava móðurmálsdagin – um ikki við lóg, so uttan lóg. Vit taka tí meirilutan í mentanarnevndini upp á orðið og bjóða okkum aftur at vera við til at skipa fyri móðurmálsdegnum 25. mars í 2015.

200 ára dagurin hjá Hammershaimb í 2019 er eitt gylt høvi at varpa serligt ljós á móðurmálið. Hann hevur uppborið heiðurin – og okkum øllum tørvar ein slíkan dag.

» Vit bjóða okkum fram at skipa fyri móðurmálsdegnum

Tónleikasøga út á dvd



Kringvarp Føroya gevur nú út allar 13 partarnir í røðini "Minnist tú enn". Umframst sjálvar sendingarnar eru eisini eykafløgur og bóklingar lagdir við sum framihjá ágóði.

Áserstakari DVD-fløgu eru í alt 40 tónleikaframførslur savnaðar. Talan er um beinleiðis framførslur í sjónvarpsendingum og serlig sjónbandsløg, sum Kringvarpið og onnur hava framleitt.

Á aðrari fløgu eru í alt tjúgu sangir savnaðir. Hetta er bæði savngull úr útvarpskjallarinum og sangir, sum higartil hava ljómáð av plátuspælarum og kassettubandsspælarum, men sum ikki eru komnir undir fløgugeislar fyrr enn nú. Harumframt eru eisini í alt tríggi bóklingar við fjøl-

broyttum innihaldi lagdir við.

Stór verkætlan

Sendirøðin "Minnist tú enn" er ein av teimum heilt drúgvu hjá Kringvarpi Føroya. Byrjað var í 2010, tá ið fimm partar vórðu gjørdir. Hildið varð fram í 2013, tá átta partar vórðu gjørdir aftrat. Sendirøðina, sum lýsir rútmisku musikkisøguna í Føroyum í hálva øld, hava Suni Merkistein og Hans Petur Hansen sett saman. Aftrat teimum hava Jón McBirnie, Finnur Hansen og Brian Samson mannað tað fasta framleiðsluliðið.

Í trettan sendingum verður gongdin innan fólksliga undirhaldstónleikin í Føroyum lýst frá miðskeiðis í 50-árunum og fram í nýggju

øldina. Nógv spennandi hendir á leiðini. Tey rák í musikkinum, sum birtast úti í heimi, fáa sum frá líður ein føroyskan búna. Frá teimum romantisku føroysku sangunum í 50-árunum til beattónleikin í 60-unum, fólkatónleikin, poppin og Perlujazzin í 70-unum, tann lívskáta blandingspoppin í 80-unum, tungmálmin og Prix Føroyar í 90-unum, og altjóða frambrotini eftir aldamótið, verður farið á eina ógloymandi ferð inn í fólksliga føroyska mentan, sum vekir kær minni. Við skiftandi tíðarmyndum verður tónleikasøgan rammað inn.

Eitt útgávuátak verður í Reinsarínum fríggjadagin 12. desember kl. 16.00.



Føroyskt í danskari jólabók

LÆTT OG LESKILIGT
SÍÐA 10-11



Menning heldur enn stagnatión

JENS L. THOMSEN
MENTAN SÍÐA 4-5

HÓSDAG

15-20 m/s

LEYGARDAGIN

15-20 m/s

20-25 m/s

20-25 m/s

Seinnapartin:
Hvassur vindur upp í skrið av norði og kavaælingur. Hitin millum 1 og 4 stig.

Hann minkar vindið niður í frískan vind av vestri og útsynningi og yvirhøvar turt. Hitin millum 4 og 7 stig.

FRÍGGJADAGIN

20-25 m/s

20-25 m/s

Veðrið sunnudagin og mánadagin:
Sunnudagin upp í hvassan vind av útsynningi og ælingur, partvís kavi, mánadagin minni vindur av vestri og yvirhøvar turt. Hitin millum 1 og 5 stig.

Veðrið hósmorgunin:
Eitt djúpt lágrýst, 958 hPa. í landnyrðing úr Føroyum stendur mestsum í stað og gryn timer.

Veðrið fríggjanáttina:
Lágrýstið í landnyrðing úr Føroyum gryn timer spakuliga.

Petur Skeel Jacobsen
greiðir frá um veðrið